

2. Луніна І.О., Білоусова О.С., Фролова Н.Б. Особливості формування фіскального простору у воєнний та поствоєнний період. *Економіка та держава*. 2022. № 4. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/4_2022/6.pdf

3. Мітіліно М.І. Основи фінансової науки. Київ: Державне вид-во України, 1929. С. 125. 395с. URL: <https://odnb.odessa.ua/rarities/item/182?lang=uk>

4. Іванов Ю.Б. Альтернативні системи оподаткування: монографія. Харків: ХДЕУ; Торнадо, 2003. 540 с. URL: https://ndcigr.org/media/ndc_old/documents/ASO_2003.pdf

5. Слатвінська М.О. Особливості становлення та етапи реформування Податкової системи України. 2017. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/159468698.pdf>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-357-9-16>

АДВОКАТ ЯК СУБ'ЄКТ НАДАННЯ ПЕРВИННОЇ ПРАВНИЧОЇ ДОПОМОГИ

Коєв М. К.

здобувач вищої освіти факультету права та економіки

Міжнародний гуманітарний університет

*Науковий керівник: **Манько Д. Г.***

доктор юридичних наук, доцент,

завідувач кафедри державно-правових дисциплін

Міжнародний гуманітарний університет

м. Одеса, Україна

Розглядаючи роль адвоката у системі надання правничої допомоги, важливо підкреслити, що сучасна цивілізована суспільна структура вимагає наявності незалежного органу адвокатури, який має унікальні функції у захисті законних прав та інтересів громадян України. Цей інститут гарантує правосуддя та надає юридичну підтримку в розгляді справ в судових установах та інших державних органах під час конфліктів з державою та іншими особами.

Під час дослідження зазначеної проблеми варто враховувати положення частини 1 статті 59 Конституції України, яке гарантує кожному громадянину право на отримання кваліфікованої юридичної допомоги. У випадках, передбачених законодавством, ця допомога забезпечується

безкоштовно. Кожен має волю обирати захисника своїх прав. Згідно з положенням статті 131-2 Основного Закону, в Україні функціонує адвокатура для надання професійної правничої допомоги [1].

У демократичному суспільстві адвокати виконують свої обов'язки як незалежні професіонали, що не підкоряються владі, і гарантовано захищають права та законні інтереси осіб. Це підкреслює невідчужимий імператив професійного захисту у суді та виокремлення цієї інституції як важливого захисного механізму в Україні. Публічний статус адвокатів та можливість надання первинної та вторинної правничої допомоги всім фізичним та юридичним особам свідчать про незалежність адвокатів, яка є одним із основних принципів їхньої діяльності.

Більш детальну увагу варто приділити адвокату у системі надання первинної правничої допомоги, а саме при здійсненні якої адвокат виконує наступні найважливіші функції:

- надання правової інформації;
- надання консультативної підтримки, полягаючи в наданні порад і консультацій населенню та юридичним особам з різних правових питань;
- складення заяв, скарг та інших документів правового характеру (крім документів процесуального характеру);
- надання допомоги в забезпеченні доступу особи до вторинної правничої допомоги та медіації.

Враховуючи вищевказане необхідно підкреслити, що функція адвоката у системі надання первинної правничої допомоги полягає в інформуванні особи про її права і свободи та обов'язки, порядок їх реалізації та виконання, відновлення прав у випадку їх порушення та порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб [2].

Розглядаючи зазначену проблему, важливо враховувати роль та значення адвоката в системі надання правничої допомоги, зокрема у контексті його соціальної важливості. Один з ключових аспектів ролі адвоката полягає в тому, що він сприяє активізації контрольно-мотиваційної функції, яку він успішно виконує сьогодні в Україні. Отже, слід зауважити, що адвокат, окрім надання первинної правничої допомоги, яка є його одною із основних функцій, також включає у себе соціальні аспекти, такі як:

- забезпечує професійний та правовий контроль, гарантуючи дотримання встановлених стандартів у сфері правозастосування;
- відіграє медіативну роль, сприяючи гармонізації відносин між громадянами та владою, сприяючи конструктивному вирішенню конфліктів;

- виконує освітню місію, поширюючи правові знання та навчаючи людей розв'язувати свої питання відповідно до закону та за його допомогою;

- відіграє роль вихователя, навчаючи майбутніх адвокатів та їх асистентів;

- здійснює нормотворчу функцію шляхом прийняття внутрішніх правил, що регулюють професійну діяльність адвокатів, забезпечуючи їхню незалежність;

- активно залучається до законодавчого процесу, представляючи ініціативи щодо створення нових законів та внесення змін у існуючі.

Втім зрозуміло, що основним призначенням є те, що адвокати працюють з метою надання професійної правничої підтримки кожній особі, яка потребує їхньої допомоги. Право на отримання такої підтримки включає в себе можливість отримати допомогу у реалізації своїх прав, законних інтересів та обов'язків. Ця допомога може включати надання первинної правничої допомоги, а саме: консультації з юридичних питань, пояснення норм права тощо та надання вторинної правничої допомоги, а саме: захист інтересів в суді та перед іншими публічними органами, складання процесуальних документів тощо.

Можемо констатувати, що через існування адвоката як суб'єкта надання правничої допомоги, правова держава забезпечує можливість громадянам реально відчувати свої права і свободи. Адвокати виступають як професіонали, які гарантують дотримання конституційних забезпечень громадян на отримання якісної юридичної допомоги.

Аналізуючи зазначену проблему, необхідно відзначити, що адвокати України виступають як професійні захисники прав і свобод людини, утворюючи невід'ємну частину системи, яка забезпечує справедливість і законність у суспільстві. Адвокати виступають основною опорою правової системи, гарантуючи громадянам доступ до справедливості та захист їх прав та інтересів. Рівень розвинутої адвокатури безпосередньо відображає ступінь демократії в країні та визначає можливість гармонійного функціонування правової держави. Цей професійний клас є ключовим елементом у системі гарантування прав людини в Україні, допомагаючи громадянам відновити порушені права та отримати справедливий захист у суді.

Розглядаючи адвоката у системі надання первинної правничої допомоги важливо відзначити, що адвокати є першими консультантами, до яких звертаються люди, стикаючись із правовими питаннями. Вони грають важливу роль у наданні консультацій, вирішенні правових питань та наданні необхідної підтримки на ранніх стадіях правового процесу. Їхня функція полягає в тому, щоб забезпечити доступність та зрозумілість правової інформації для клієнтів.

Необхідно підкреслити, що у системі надання первинної правничої допомоги адвокати також відіграють роль посередників між громадянами та правовою системою. Вони допомагають індивідам зрозуміти їхні права та обов'язки, і виконують важливу функцію у формуванні ясного портрету юридичної ситуації для подальшого вирішення.

Забезпечення ефективного захисту прав людини відповідно до чинного законодавства неможливо без активної участі адвокатів, які надають первинну правничу допомогу. Їхні дії спрямовані на гарантування того, щоб кожна особа, незалежно від соціального статусу чи фінансового стану, мала доступ до справедливого та об'єктивного правосуддя.

Таким чином, адвокати при наданні первинної правничої допомоги відіграють невід'ємну роль у створенні сприятливих умов для реалізації прав громадян та забезпечення їхнього ефективного захисту від можливих порушень. У світлі надзвичайної важливості адвоката як суб'єкта надання первинної правничої допомоги можна стверджувати, що вони є не просто юристами, а зокрема такими «правовими провідниками», які відкривають двері доступу до правосуддя та стежать за тим, щоб кожна сторона справи відчувала силу та підтримку правової системи. У їхніх руках переплітаються не лише юридична підтримка, але й справжня віра в справедливість, що робить їх не тільки захисниками закону, але й архітекторами довіри до правосуддя в суспільстві.

Література:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення 19.11.2023).

2. Про безоплатну правничу допомогу: Закон України від 02.06.2011 р. №3460-VI. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 51, ст. 577. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17> (дата звернення 19.11.2023).